

ІНФОРМАЦІЙНА КАРТКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий).

Спеціальність: 051 Економіка

Освітньо-наукова програма: Економіка

Назва освітньої компоненти: Конкурентоспроможність: економіка та управління.

Шифр освітньої компоненти: ВП.03.

Тип освітньої компоненти: Навчальна дисципліна професійної підготовки.

Кількість кредитів ЄКТС: 4,0.

Рік впровадження: 2020.

Кафедра, за якою закріплена навчальна дисципліна: Економіки підприємств.

Викладач: д.е.н., проф. Бельтюков Є.А.

Індивідуальна робота: -

Підсумкова форма контролю: Екзамен.

Семестр: 2 семестр (денна форма навчання).

Частина підготовки: Вибіркова.

Анотація навчальної дисципліни

Мета дисципліни:

формування у аспірантів цілісної системи знань щодо об'єктивних закономірностей, механізмів та особливостей сучасної конкуренції та конкурентоспроможності економічних систем, а також набуття ними необхідних практичних навичок та вмінь діагностики рівня конкурентоспроможності підприємства, розроблення та реалізації заходів щодо її нарощування, проведення наукових досліджень з використанням сучасних методів та інструментів управління конкурентоспроможністю підприємства та розвитку його конкурентних переваг.

Завдання дисципліни:

дослідження особливостей формування та діагностики конкурентного середовища; розуміння та аналіз конкурентних переваг підприємства; оволодіння теоретичними та методологічними основами управління конкурентоспроможністю підприємства; визначення підходів до оцінювання потенціалу конкурентоспроможності підприємства та його складових; визначення підходів до забезпечення конкурентоспроможності підприємства; опанування методики розробки та реалізації стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємства; обґрунтування та використання сучасного інструментарію для досягнення бажаного рівня конкурентоспроможності підприємства; оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю підприємства.

Основні результати навчання

Вміти визначати, аналізувати та поєднувати інформацію з різних джерел;

Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, програмне забезпечення та інформаційні системи для забезпечення реалізації завдань дослідження та професійної діяльності в економіці;

Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку;

Розуміти механізми взаємодії функціональних складових соціально-економічних систем різного рівня; вміти аналізувати та контролювати параметри їх стану, розвитку та розробляти управлінські інноваційні рішення з урахуванням чинників невизначеності для забезпечення підвищення їх ефективності;

Вміти ініціювати та виконувати оригінальні дослідження в напрямку діяльності та досягати наукових результатів, які створюють нові знання.

Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять

Л – лекційні заняття; ПЗ – практичні заняття; СРС – самостійна робота здобувача вищої освіти; Кз – самостійні контрольні завдання; МКР – модульна контрольна робота; К – консультації.

Тематика та види навчальних занять

1 тиждень

Л1. Сучасні теорії конкуренції.

ПЗ1. Соціально-економічні основи конкуренції. Конкуренція та конкурентоспроможність підприємства.

СРС. К.

2 тиждень

Л2. Державне регулювання конкуренції.

СРС. К.

3 тиждень

Л3. Діагностика конкурентного середовища підприємства.

ПЗ2. Державна політика в сфері регулювання конкуренції.

СРС. К.

4 тиждень

Л4. Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства.

Кз1. Ефективність використання прикладних прийомів і методів у стратегічному аналізі потенціалу конкурентоспроможності підприємства.

СРС. К.

5 тиждень

Л5. Методика оцінювання формування конкурентних переваг підприємства.

ПЗ3. Методичні підходи до оцінювання конкурентоспроможності суб'єктів господарювання та визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства у конкурентному середовищі.
СРС. К.

6 тиждень

Л6. Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства.
Кз2. Прогнозування стану конкурентоспроможності підприємства.
СРС. К.

7 тиждень

Л7. Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємства.
ПЗ4. Конкурентні переваги та система конкурентних стратегій підприємства.
СРС. К.

8 тиждень

Л8. Значення управління конкурентоспроможністю продукції.
МКР1.
СРС. К.

9 тиждень

Л9. Методи та показники оцінювання конкурентоспроможності продукції.
ПЗ5. Формування системи управління конкурентоспроможністю суб'єктів господарювання у сучасних умовах.
СРС. К.

10 тиждень

Л10. Сучасні підходи до формування системи управління якістю.
Кз3. Проблемні аспекти соціальної відповідальності підприємства у конкурентному середовищі. Інструменти забезпечення соціальної відповідальності та конкурентоспроможності підприємства.
СРС. К.

11 тиждень

Л11. Особливості управління конкурентоспроможністю підприємства.
ПЗ6. Управління якістю продукції як основа забезпечення конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах господарювання.
СРС. К.

12 тиждень

Л12. Показники оцінювання конкурентоспроможності підприємства.
Кз4. Досвід вітчизняних підприємств у розробці та реалізації програми підвищення конкурентоспроможності.
СРС. К.

13 тиждень

Л13. Основні елементи програми підвищення конкурентоспроможності підприємства.

ПЗ7. Концепція розробки та забезпечення реалізації програми підвищення конкурентоспроможності підприємства..

СРС. К.

14 тиждень

Л14. Етапи розробки програми підвищення конкурентоспроможності підприємства.

СРС. К.

15 тиждень

Л15. Оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю підприємства.

ПЗ8. Інформаційно-методичні моделі управління конкурентоспроможністю підприємства.

МКР2.

СРС. К.

Самостійна робота

Самостійна робота складає 74 години. Розподіл самостійної роботи за видами навчальних робіт:

- 1) самостійне опрацювання теоретичного матеріалу – 10 годин;
- 2) підготовка до практичних занять (ПЗ) та до виконання індивідуальних контрольних завдань (КЗ) та поточних контрольних робіт (КР) – разом 34 години (ПЗ=16; КЗ₁₋₄=14; КР₁₋₄=4);
- 3) підготовка до екзамену – 30 годин.

Процедура оцінювання

Система оцінювання рівня навчальних досягнень ґрунтується на принципах ЄКТС та є накопичувальною. Дисципліна поділяється на два семестрові модулі. Здобувачі протягом семестру готуються до лекційних та практичних занять, виконують 2 модульні контрольні роботи, 4 індивідуальних контрольних завдання (КЗ) та 4 поточні контрольні роботи (КР).

Модульні контрольні роботи № 1 та № 2 виконуються у письмовій формі. Максимальна оцінка за бездоганне виконання кожної модульної контрольної роботи становить 30 балів.

Модульна робота складається з теоретичної частини у формі 10 тестових завдань закритого типу) та практичної частини (задача). Максимальна оцінка за правильне виконання теоретичної частини становить 15 балів, кожна вірна відповідь оцінюється у 1,5 бали. Максимальна оцінка за правильне виконання практичної частини (розв'язання задачі) теж становить 15 балів. Задача вважається розв'язаною, якщо отримана правильна відповідь, послідовно наведено рішення, виконано всі необхідні розрахунки та таблиці, наведено формули.

Кожний семестровий модуль оцінюється у максимально можливих 50 балів:

Семестровий модуль № 1

КЗ 1. Оцінка за виконання – 5 балів. Термін надання – 4 тиждень.

КЗ 2. Оцінка за виконання – 5 балів. Термін надання – 6 тиждень.

КР 1. Оцінка за виконання – 3 балів. Термін надання – 5 тиждень.

КР 2. Оцінка за виконання – 3 балів. Термін надання – 7 тиждень.

МКР 1. Модульна контрольна робота – 30 балів (8 тиждень). Перескладання можливе протягом 9-11 тижнів за розкладом консультацій.

Семестровий модуль № 2

КЗ 3. Оцінка за виконання – 5 балів. Термін надання – 10 тиждень.

КЗ 4. Оцінка за виконання – 5 балів. Термін надання – 12 тиждень.

КР 3. Оцінка за виконання – 3 балів. Термін надання – 11 тиждень.

КР 4. Оцінка за виконання – 3 балів. Термін надання – 13 тиждень.

МКР 2. Модульна контрольна робота – 30 балів (15 тиждень).

Максимальна оцінка за повний обсяг виконаних навчальних елементів дисципліни – 100 балів.

Підсумковим контролем з дисципліни є усний екзамен, білет до якого складається з теоретичної частини (3 запитання рівної складності) та практичної частини (2 задачі рівної складності). Бали розподіляються наступним чином: 60 балів – теоретична частина (по 20 балів за бездоганне виконання кожного завдання теоретичної частини) та 40 балів – практична частина (по 20 балів за бездоганне виконання кожного завдання практичної частини). Мінімальна кількість балів, що зараховується як позитивний результат, дорівнює 60 балів (за 100-бальною шкалою). Максимальна оцінка за правильні відповіді на всі питання екзаменаційного білету становить 100 балів.

Умови допуску до підсумкового контролю

До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види навчальних елементів навчальної дисципліни на не менш, ніж на 60%.

Екзамен відбувається за всіма тематичними (змістовними) модулями дисципліни.

Складання/перескладання екзаменів організується за встановленим деканатом розкладом.

Політика освітнього процесу

Здобувач вищої освіти зобов'язаний своєчасно та якісно виконувати всі отримані завдання; за необхідністю з метою з'ясування всіх не зрозумілих під час самостійної та індивідуальної роботи питань, відвідувати консультації викладача. Дотримуватись принципів академічної доброчесності.

Виконаний здобувачем не свій варіант завдання не оцінюється.

Робота, яка виконана після встановлених викладачем термінів, не приймається.

Відсутність здобувача на екзамені або на контрольній роботі відповідає оцінці «0».

Складання/перескладання екзаменів – за встановленим розкладом.

Під час лекції здійснювати телефонні дзвінки забороняється.

Під час розв'язання задач на МКР та екзамені дозволяється користуватися довідниками.